

Verdieping – Hoe zorg je dat er meer mensen stemmen?

Korte omschrijving werkvorm

De staatscommissie parlementair stelsel heeft voorstellen gedaan voor meer betrokkenheid van burgers bij de democratie: *‘Ten einde de opkomst bij verkiezingen zo hoog mogelijk te laten zijn, stelt de staatscommissie extra stembureaus voor, vooral op locaties waar burgers die tot nu toe aantoonbaar minder aan verkiezingen deelnemen er gebruik van kunnen maken. Verder adviseert de staatscommissie het stembiljet kleiner en duidelijker te maken, kiezers in het buitenland makkelijker aan de verkiezingen te kunnen laten deelnemen en vervroegd stemmen (early voting) ook in Nederland in te voeren.... Meer stembussen op bijvoorbeeld mbo-locaties’* De leerlingen gaan in deze werkvorm zelf voorstellen uitwerken om meer mensen (bijv. jongeren, verstandelijk beperkten, nieuwe Nederlanders, mbo’ers) naar de stembus te krijgen. Op een groot vel papier werkt elk groepje een eigen idee uit. Vervolgens presenteren ze dit aan de rest van de groep.

Leerdoel

- Leerlingen leren dat het belangrijk is dat zoveel mogelijk burgers betrokken zijn bij de democratie.
- Leerlingen kennen enkele manieren om de opkomst te bevorderen.

Duur

30 minuten

Benodigdheden

- Voor ieder groepje een werkblad
- Infographic Hoe kan ons kiesstelsel worden verbeterd?

Handleiding

- Vertel dat de staatscommissie parlementair stelsel haar onderzoek klaar heeft. Deze groep mensen heeft onderzocht hoe je Nederlandse burgers beter kunt betrekken bij de democratie. Zij hebben hier verschillende ideeën voor. Bijvoorbeeld: *De opkomst bij verkiezingen kan omhoog door...*
 - *...toe te staan dat er vóór de echte verkiezingsdag al gestemd mag worden.*
 - *...meer stembussen bij mbo-instellingen te plaatsen*
 - *...stemmen vanuit het buitenland gemakkelijker te maken.*
- Jullie gaan vandaag zelf een plan maken om meer mensen (jongeren, verstandelijk beperkten, nieuwe Nederlanders mbo’ers) naar de stembus te krijgen.
- Verdeel de klas in groepjes van 3 á 4 leerlingen.
- Geef elk groepje 1 werkblad.
- Bespreek de uitkomsten klassikaal.
- Bespreek de infographic van de staatscommissie. Wat vinden de leerlingen van de voorstellen van de staatscommissie om te zorgen dat er meer mensen stemmen?

Werkblad A

Er stemmen meer ouderen dan jongeren.

1. Bedenk een plan om te zorgen dat er meer jongeren tussen de 18 en 26 jaar gaan stemmen. Je mag aan allerlei dingen denken: stemlokalen op speciale plekken, een actie waardoor je aandacht vraagt voor dit onderwerp...
In dat laatste geval geldt: hoe opvallender of grappiger je actie is, hoe meer aandacht je zult krijgen. Natuurlijk moet je ervoor zorgen dat je boodschap nog wel goed overkomt.
2. Werk je plannen uit: hoe gaan jullie het precies doen? Schrijf dat hieronder op.
3. Bedenk hoe jullie de plannen gaan presenteren aan de rest van de groep.
 - Vertel eerst wat jullie opdracht was.
 - Vertel dan over jullie eigen plan.

Ons plan:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Werkblad B

Mensen met een mbo-opleiding stemmen minder vaak dan mensen met een hbo- of universitaire opleiding. Bedenk een plan om te zorgen dat meer mensen met een mbo-opleiding en/of mensen zonder opleiding gaan stemmen.

1. Bedenk iets leuks waarmee jullie aandacht kunnen trekken voor dit onderwerp. Hoe opvallender of grappiger je actie is, hoe meer aandacht je zult krijgen. Natuurlijk moet je ervoor zorgen dat je boodschap nog wel goed overkomt.
2. Werk je plannen uit: hoe gaan jullie het precies doen? Schrijf dat hieronder op.
3. Bedenk hoe jullie de plannen gaan presenteren aan de rest van de groep:
 - Vertel eerst wat jullie opdracht was.
 - Vertel dan over jullie eigen plan.

Ons plan:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Werkblad C

Mensen die in een ander land geboren zijn en Nederlander zijn geworden, mogen ook stemmen. Maar dat doen ze vaak niet. Bedenk een plan om te zorgen dat meer nieuwe Nederlanders gaan stemmen.

1. Bedenk iets waarmee jullie aandacht kunnen trekken voor dit onderwerp. Hoe opvallender je actie is, hoe meer aandacht je zult krijgen. Natuurlijk moet je ervoor zorgen dat je boodschap nog wel goed overkomt.
2. Werk je plannen uit: hoe gaan jullie het precies doen? Schrijf dat hieronder op.
3. Bedenk hoe jullie de plannen gaan presenteren aan de rest van de groep.
 - Vertel wat jullie opdracht was.
 - Vertel dan over jullie eigen plan.

Ons plan:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Werkblad D

Mensen met een verstandelijke beperking mogen ook stemmen. Maar dat doen ze vaak niet. Bedenk een plan om te zorgen dat meer mensen met een verstandelijke beperking gaan stemmen.

1. Bedenk iets waarmee jullie aandacht kunnen trekken voor dit onderwerp. Hoe opvallender je actie is, hoe meer aandacht je zult krijgen. Natuurlijk moet je ervoor zorgen dat je boodschap nog wel goed overkomt.
2. Werk je plannen uit: hoe gaan jullie het precies doen? Schrijf dat hieronder op.
3. Bedenk hoe jullie de plannen gaan presenteren aan de rest van de groep.
 - Vertel wat jullie opdracht was.
 - Vertel dan over jullie eigen plan.

Ons plan:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe versterken we de democratie?

In artikel 50 van de Grondwet staat dat de Tweede en Eerste Kamer het gehele Nederlandse volk vertegenwoordigen. Maar nogal wat kiezers voelen zich niet goed vertegenwoordigd, en zijn dat ook niet altijd. Hoe zorgen we voor een goede representatie van alle Nederlanders? Wat zijn andere manieren om onze democratie te versterken?

Kiesstelsel

Mogelijke oplossingen:

- Een meer op personen gericht kiesstelsel
- Gemakkelijker maken van het kiesproces

Kabinetsformatie

Mogelijke oplossingen:

- Gekozen formateur
- Tussenrapportages
- Regeerakkoord op hoofdlijnen

Opkomst bij verkiezingen

Mogelijke oplossingen:

- Early voting onder andere door briefstemmen
- Meer stembussen op bijvoorbeeld mbo-locaties
- Gemakkelijker stemmen vanuit het buitenland

Directe zeggenschap

Mogelijke oplossingen:

- Bindend correctief referendum
- Direct-democratische instrumenten, bijvoorbeeld burgerinitiatief en burgerforum.

Versnippering en fractiesplitsing

Mogelijke oplossingen:

- Hogere waarborgsom
- Meer ondersteuningsverklaringen

